

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİL HAZIRLIK  
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunun ilgili birimlerince yürütülen yabancı dil hazırlık eğitimi ve öğretimi ile yabancı dil düzeyinin belirlenmesinde uygulanacak esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 –**(1) Bu Yönetmelik, Hacettepe Üniversitesi yabancı dil eğitimine ve bu eğitimin ölçme ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3 –**(1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 49 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Düzey: Başlangıç, orta öncesi, orta, orta üstü ve ileri olmak üzere, öğrencinin yabancı dil yeterliğini gösteren her bir düzeyi,
  - b) Hazırlık programı: Yabancı Diller Yüksekokulunda yürütülen zorunlu yabancı dil eğitimi ile isteğe bağlı yabancı dil eğitiminin verildiği programı,
  - c) İlgili birimler: Yabancı Diller Yüksekokuluna bağlı yabancı dil akademik birimlerini,
  - ç) İsteğe bağlı hazırlık sınıfı: Öğrencilerin kayıtlı oldukları, öğretim dili tamamen Türkçe olan programın ilk yarıyılından önce talepleri halinde alabileceği yabancı dil eğitimini,
  - d) Kısmen yabancı dilde eğitim: Programda verilen derslerin toplam kredisinin en az %30'unun yabancı dilde verildiği eğitimi,
  - e) Öğrenci bilgilendirme el kitabı: Yüksekokul Kurulu ve Yüksekokul Yönetim Kurulunca kabul edilen ve Senato tarafından onaylanan yabancı dil eğitimi ve öğretimi uygulama ilke ve esaslarının açıklandığı yazılı bilgilendirme kaynağını,
  - f) Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı: Hacettepe Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığını,
  - g) Program: Öğrencilerin Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı tarafından yerleştirdikleri ön lisans ve lisans programları ile Hacettepe Üniversitesi enstitüleri tarafından yerleştirildikleri lisansüstü programları,
  - ğ) Rektör: Hacettepe Üniversitesi Rektörünü,
  - h) Senato: Hacettepe Üniversitesi Senatosunu,
  - ı) Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi: Avrupa ve Türkiye Yeterlilikler Çerçeveleri ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan ve yükseköğretim düzeylerine yönelik eğitim ve öğretim programlarını içeren yeterlilikler çerçevesini,
  - i) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,
  - j) Yabancı dil hazırlık eğitimi: Ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarda zorunlu veya isteğe bağlı hazırlık sınıflarında verilecek yabancı dil hazırlık eğitimini,
  - k) Yabancı dilde eğitim: Programın öğretim müfredatının tamamının yabancı dilde verildiği eğitimi,
  - l) Yüksekokul: Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunu,
  - m) Yüksekokul Kurulu: Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Kurulunu,
  - n) Yüksekokul Yönetim Kurulu: Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yönetim Kurulunu,
  - o) Zorunlu hazırlık sınıfı: Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programlarda öğrencinin devam etmek zorunda olduğu yabancı dil eğitimini,
- ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM**

**Yabancı Dil Hazırlık Eğitimi ve Öğretimi ile İlgili Esaslar**

**Muafiyet**

**MADDE 5 –**(1) Üniversitenin yabancı dil hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlarına yerleşen öğrencilerden, aşağıdaki koşulları sağlayanlar, zorunlu yabancı dil hazırlık eğitiminden muaf olurlar ve yerleştikleri programa başlarlar:

- a) Muafiyet sınavından başarılı olanlar.
- b) Senato tarafından eşdeğerliği kabul edilen ulusal ve uluslararası standart sınavlardan, son üç yılda alınmış olması koşuluyla, Senatonun belirlediği düzeyde puan almış olanlar.
- c) En az son üç yılında, öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilin anadili olarak konuşulduğu ya da resmî dil olarak kabul edildiği bir ülkede, o ülke vatandaşlarının devam ettiği ortaöğretim kurumlarında eğitim görüp, ortaöğrenimini bu kurumlarda tamamlayanlar.

**Yabancı dil hazırlık eğitimi ve öğretimi**

**MADDE 6 –**(1) Yabancı dil hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlara yerleşen öğrencilerden 5 inci maddede belirtilen muafiyet koşullarından en az birini sağlayamayanların, kayıt yaptıkları programda eğitime başlayabilmeleri için yabancı dil hazırlık eğitimini başarmaları zorunludur. Bu öğrenciler, düzey belirleme sınavı sonuçlarına göre uygun düzeye yerleştirilerek yabancı dil hazırlık eğitimine devam ederler.

(2) Yabancı dil hazırlık eğitimine başlayan öğrencilerin kayıtlı oldukları programın gerektirdiği yabancı dil yeterlik düzeyine ulaşmalarını sağlamak amacıyla, yabancı dil düzeylerine göre farklı öğrenci gruplarına farklı hazırlık programları uygulanabilir.

(3) Üniversitenin kısmen veya tamamen yabancı dilde eğitim yapılan ve Türkçe hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlarına kayıt yaptırmış olan uluslararası öğrenciler;

a) Öncelikle Hacettepe Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından öngörülen Türkçe başarı koşulunu sağlamak zorundadırlar.

b) Türkçe başarı koşulunu sağlayan, ancak 5 inci maddedeki muafiyet koşullarını sağlayamamış olanlar, yükümlü oldukları yabancı dil hazırlık eğitimine başlamadan önce ilgili dilin yapılacak olan ilk muafiyet ve/veya düzey belirleme sınavlarına girerler. Başarısız oldukları takdirde, almakla yükümlü oldukları yabancı dil hazırlık eğitimine başlarlar.

c) Türkçe hazırlık eğitimine devam ederken, almakla yükümlü oldukları yabancı dilin muafiyet sınavına ve/veya yeterlik sınavına girebilirler. Başarılı oldukları takdirde almakla yükümlü oldukları yabancı dil eğitiminden muaf olurlar.

(4) Zorunlu ve isteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi yürütülmesine ilişkin ilke ve esaslar Yüksekokul kurulları tarafından belirlenir. Belirlenen ilke ve esaslar, Senatonun onayı sonrasında Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Öğrenci Bilgilendirme El Kitabında ilan edilir.

(5) Yabancı dil hazırlık eğitimi süresince uygulanabilecek bilgisayar destekli ve uzaktan öğretim ile yabancı dil öğretiminin yürütülmesine ilişkin ilke ve esaslar Yüksekokul kurullarınca belirlenir ve Senato tarafından onaylanır.

(6) Yabancı dil hazırlık eğitiminde başarı notu, 100 üzerinden en az 65'tir.

**Zorunlu yabancı dil hazırlık eğitimi**

**MADDE 7 –(1)** Yabancı dil hazırlık eğitiminin zorunlu olduğu programlara kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdıkları akademik yılın başında muafiyet sınavına girerler. Muafiyet sınavından başarısız olan öğrencilerin zorunlu yabancı dil hazırlık programına kayıtları yapılır.

(2) Zorunlu yabancı dil hazırlık programına kayıtları yapılan öğrencilerin yabancı dil düzeyleri, Yüksekokul tarafından uygulanan yabancı dil düzey belirleme sınavı ile belirlenir. Öğrenciler, düzey belirleme sınavı sonuçlarına göre uygun düzeye yerleştirilerek yabancı dil hazırlık eğitimine devam ederler.

(3) Zorunlu yabancı dil hazırlık eğitiminin süresi azami iki yıldır.

#### **İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi**

**MADDE 8 –(1)** Yabancı dil eğitiminin zorunlu olmadığı programlara yerleşen öğrencilere, talep etmeleri halinde, Yüksekokuldaki olanaklar ölçüsünde isteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi verilebilir.

(2) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık programına kaydedilen öğrencilerin yabancı dil düzeyleri, Yüksekokul tarafından yapılan yabancı dil düzey belirleme sınavı ile belirlenir. Öğrenciler, düzey belirleme sınavı sonuçlarına göre uygun düzeye yerleştirilerek yabancı dil hazırlık eğitimine devam ederler.

(3) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitiminin süresi en fazla bir yıldır.

(4) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi almak isteyen öğrenciler taleplerini akademik takvimde belirlenen tarihler içerisinde bildirirler.

(5) İsteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitiminde bir yılın sonunda, öğrenciler, başarı koşulu aranmaksızın yerleştikleri programa devam ederler.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Yabancı Dil Yeterliği Ölçme ve Değerlendirme Esasları**

##### **Yabancı dil yeterliğini ölçme**

**MADDE 9 – (1)** Yüksekokul tarafından gerçekleştirilen sınavlara ve bu sınavların uygulanmasına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Düzey belirleme sınavı; Üniversitenin yabancı dil hazırlık programına kayıt yaptıran öğrencilerin yabancı dil düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan sınavdır.

b) Muafiyet sınavı; zorunlu yabancı dil hazırlık eğitimine tabi olan öğrencilerin, yabancı dil hazırlık eğitiminden muaf olup olmayacaklarını belirlemek amacıyla, her akademik yılın başında ve akademik takvimde belirlenen tarihlerde yapılan sınavdır.

c) Yeterlik sınavı; yabancı dil hazırlık eğitimine devam eden öğrencilerin, yabancı dil yeterliğini belirlemek amacıyla her yıl sonunda yapılan sınavdır.

ç) Düzey sonu sınavı; yabancı dil hazırlık eğitimine devam eden öğrencilere her düzeyin sonunda yapılan sınavdır.

d) Düzey içi sınavlar; yabancı dil hazırlık eğitimi süresince haberli ya da habersiz yapılan sınavlar, çalışmalar, sunumlar ve uygulamalardır.

e) Mazeret sınavı; öğrencilerin Yüksekokul Yönetim Kurulunca kabul edilen, belgeye dayalı mazeretleri nedeniyle katılamadıkları sınavlar yerine yapılan sınavdır.

f) Bütünleme sınavı; dönem içinde yeterlik sınavına girme koşullarını yerine getirdiği halde yeterlik sınavına giremeyen (F2) ya da yeterlik sınavına giren ancak hazırlık başarı notu F3 olan öğrencilere akademik takvimde belirlenmiş tarihlerde verilen sınavdır. Bütünleme sınav sonuçları öğrencinin yıl içi başarı notu ile birlikte hesaplanır.

(2) Muafiyet sınavı, yeterlik sınavı ve bütünleme sınavı için mazeret sınavı yapılmaz. Hazırlık eğitiminden başarılı olan öğrenciler not yükseltmek amacıyla bütünleme sınavına katılamazlar.

(3) Koşullara bağlı olarak, yabancı dil hazırlık eğitiminde bilgisayar destekli eğitim ve /veya sınav uygulamaları yapılabilir. Bununla ilgili uygulama ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin ilke ve esaslar Yüksekokul kurullarınca belirlenir ve Senato tarafından onaylanır.

##### **Yabancı dil yeterliği değerlendirme**

**MADDE 10 – (1)** Yabancı dil hazırlık eğitiminde öğrencilerin yabancı dil yeterliği aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir:

a) Yabancı dil hazırlık eğitiminde devam eden öğrencilerin dönem içinde katıldıkları sınavların genel başarı puanına katkı oranları ile yeterlik sınavına girme koşulları Yüksekokul Yönetim Kurulu veya Yüksekokul Kurulu tarafından belirlenir ve Senato tarafından onaylanır, Senatunun onayı sonrasında Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Öğrenci Bilgilendirme El Kitabında ilan edilir.

b) Yabancı dil hazırlık eğitiminde yıl sonunda başarılı olan öğrenciler kayıtlı oldukları programa geçmeye hak kazanırlar. F2 ve F3 notuyla başarısız olan öğrenciler, tarihleri akademik takvimde belirlenmiş olan bütünleme sınavına girebilirler. F1 ve F6 notlarıyla başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına giremez.

c) Zorunlu hazırlık eğitiminden birinci yıl başarılı olamayan tüm öğrenciler, bir sonraki akademik yılın başında yapılan muafiyet sınavına Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilerle birlikte girerler.

ç) Zorunlu yabancı dil hazırlık eğitiminden, Senato tarafından eşdeğerliği kabul edilen ulusal ve uluslararası sınavlara dayanılarak A1, A2, A3, B1 ve B2 notu ile muaf tutulanlar veya bu eğitimde A1, A2, A3, B1 ve B2 notu alarak başarılı olanlar, kendi eğitim ve öğretim programlarının birinci ve ikinci yarıyılarında yer alan yabancı dil derslerinden aynı not ile muaf tutulurlar. Notunu yükseltmek isteyen (A1, A2 hariç) öğrenciler, hazırlık sonrası zorunlu yabancı dil dersine kayıt olabilirler veya dersin muafiyet sınavına dersi ilk kez alacakları yarıyıl başında katılabilirler. Öğrenciler, muafiyet sınav hakkından her ders için bir kez yararlanabilirler.

d) Türkçe programlara kayıtlı öğrencilerden; isteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi başarı ile tamamlayanlar yabancı dil hazırlık programında eğitimi gördükleri dildeki programda zorunlu olan yabancı dil derslerinden aynı not ile muaf tutulurlar. Notunu yükseltmek isteyen (A1, A2 hariç) öğrenciler, ortak zorunlu yabancı dil dersine kayıt olabilirler veya dersin muafiyet sınavına dersi ilk kez alacakları yarıyıl başında katılabilirler. Öğrenciler, muafiyet sınav hakkından her ders için bir kez yararlanabilirler.

(2) Kısmen veya tamamen yabancı dilde eğitim veren ön lisans, lisans ve lisansüstü programına kayıt yaptıran ve yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmesine rağmen hazırlık eğitimi iki yıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Hazırlık sınıfında F2, F3 veya F6 notuyla başarısız olarak programdan ilişkisi kesilen ön lisans ve lisans öğrencileri kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ancak bu öğrenciler talep etmeleri durumunda ÖSYM Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

(3) Zorunlu yabancı dil eğitiminde azami eğitim süresini tamamlamasına rağmen F2, F3 veya F6 notuyla başarısız olarak ilişkisi kesilen öğrencilere üç yıl içerisinde kullanacakları üç sınav hakkı verilir. Sınav sonunda başarılı olanların programlarına kayıtları yapılır ve öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler.

##### **Hazırlık programı başarı notları**

**MADDE 11 – (1)** Ders başarı notlarını ifade eden puanlar, notlar, katsayıları ve anlamları aşağıda belirtilmiştir:

a)

| <u>Puanlar</u> | <u>Notlar</u> | <u>Katsayılar</u> |
|----------------|---------------|-------------------|
| 95-100         | A1            | 4,00              |
| 90-94          | A2            | 3,75              |
| 85-89          | A3            | 3,50              |
| 80-84          | B1            | 3,25              |

|       |    |      |
|-------|----|------|
| 75-79 | B2 | 3,00 |
| 70-74 | B3 | 2,75 |
| 65-69 | C1 | 2,50 |
| 0-64  | F3 | 0,00 |
|       | F2 | 0,00 |
|       | F1 | 0,00 |
|       | F6 | 0,00 |

b) Harf notu karşılıklarına göre;

1) F1: Devamsızlık nedeniyle yeterlik ve bütünleme sınavına girme hakkı yok, başarısız,

2) F2: Yeterlik ve bütünleme sınavına girme hakkı olduğu halde girmedi, başarısız,

3) F3: Yeterlik ve bütünleme sınavına girdi, başarısız,

4) F6: Yıl içinde (devam dışında) yeterlilik sınavına girme koşullarını yerine getiremediği için yeterlik ve bütünleme sınav hakkı yok, olarak tanımlanır.

(2) Bir öğrencinin başarılı sayılabilmesi için; hazırlık programı başarı notunun A1, A2, A3, B1, B2, B3 ve C1 notlarından biri olması gerekir. F1, F2, F3 ve F6 notlarından birini alan öğrenci başarısız sayılır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Devam durumu**

**MADDE 12** –(1) Yabancı dil hazırlık eğitiminde derslere devam zorunludur. Öğrenciler, %80’den az olmamak üzere derslere devam etmekle yükümlüdür. Hazırlık eğitiminde ilk yıl devam koşulunu yerine getirmiş olsa bile başarısız olup ders tekrarlayan öğrenciler için de devam zorunluluğu %80’dir.

(2) Ancak zorunlu yabancı dil eğitimi almakla yükümlü öğrencilerden kendi imkânları ile yabancı dil öğrenmek isteyen öğrenciler için Yükseköğretim Kurulu’nun kararı ile devam mecburiyeti aranmayabilir. Bu öğrenciler için hazırlık programı bitirme notu yıl sonunda yapılan yeterlik sınav notudur. Bu imkandan faydalanmak isteyen öğrenciler, taleplerini akademik takvimde belirtilen ders kayıt günleri içerisinde bildirirler.

#### **İzin**

**MADDE 13** –(1) Yabancı dil hazırlık programına kayıt yaptırmış ön lisans ve lisans öğrencilerinin, geçerli mazeretlerinden dolayı Yükseköğretim Kurulu’nun kararı ile izinli sayılabilmelerinde, 26/3/2018 tarihli ve 30372 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin izinler ile ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Yabancı dil hazırlık programı lisansüstü öğrencilerinin izinli sayılabilmelerinde, 26/11/2016 tarihli ve 29900 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin izinler ilgili hükümleri uygulanır. Lisansüstü yabancı dil hazırlık programı öğrencilerinin izin işlemleri ilgili enstitü tarafından yapılır.

#### **Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 14** –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

#### **Yürürlükten kaldırılan yönetmelik**

**MADDE 15** – (1) 9/8/2016 tarihli ve 29796 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Azami sürelerin hesaplanması**

**GEÇİCİ MADDE 1** –(1) 2547 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihte Üniversiteye kayıtlı olan öğrenciler bakımından azami öğrenim sürelerinin hesaplanmasında 2014-2015 öğretim yılı güz yarıyılı esas alınır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 16** – (1) Bu Yönetmelik 2019-2020 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 17** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.